

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Orbán Balázs és közbiztonságunk.

Orbán Balázs ellenzéki ember, és nálunk manapság sok szabad egy ellenzéki embernek; de azt senkise hitte volna, míg csak meg nem történt, hogy öneki jusson az a kétes dicsőség: a Bács-Bodrogh vármegyei felelős örök szennyét szapulni Magyarországon törvényházában s mártirokként állítani oda azokat a címeres gazembereket, akik most némely községben tüzzel-vassal rontanak neki minden oly rendőrségi szervezetnek, mely régi kenyérkeresetükben őket gátolni merészi.

Hogy kiesodák voltak a felelős örök, azt itthon fölösleges magyarázgatni, mert azt tudja mindenki, de különösen tudják s okmányok alapján ismerik a hivatalos közegek, hogy ők — mint Pál Antal nemes-militárius földbirtokos egyik tavali megyei közgyűlésen mondta — fizetett házi tolvajok, a vidékiükön működő rablóbandák orgazdái, útbaigazítói, felesei; szóval oly emberek, akiket azért állított ama szerepkörbe a legtöbb község, mert ha ők nem lopnak, más ugy sem lop, és ha ők lopnak, hát legalább néha a kárt feléből-harmadából megtérítik.

Ilyen és hasonló fölajdulások még pedig politikai pártállásra való tekintet nélkül, egymást érték Bács-Bodrogh megye mult évekbeli közgyűlésein. És midőn alispánunk végre engedve a közkívánalomnak, rászánta magát, hogy a községi rendőrség szervezetét, mint az országban úttörő, megalkossa: olyan általános népszerűségnek örvendett indítványával, hogy a vármegyei közgyűlés a tett előmunkálatok bejelentése alkalmával mindannyiszor egyhangú eljenzéssel s osztatlan helyesléssel buzdította és szorgalmazta őt ezen mű véglegzésére. Sőt éppen a fentebb tisztelt megyei biz. tag, Orbán Balásznak független érzelmi elvtársa volt az, aki megsokalva a várakozást, az alispán urat a községi rendőrség mikori felállítására írt nyílt közgyűlésben meginterpellálta — oly annyira türelmetlen epekedéssel várta ezen intézménynek létesülését.

Néhány községünk pedig annyira jóllakott a felelősóri intézménnyel, hogy azt, éppen tarthatatlan fogyatkozásai és türelmetlen visszaélései miatt már évek előtt megszüntette; mert miattok olyanira fölszaporodtak volt a személy- és vagyonbiztonság elleni panaszok, hogy a becsületes emberek a kétlábú ragadozók ellen vállvetetten kellett már egyesülniök, ha a teljes kommunizmust csüreik és éléskamráik körül normális állapotá válni engedni nem akarták legyen.

Mindezen adatok igazsága mellett tanuskodhatik Orbán Balázs és érdektársai előtt, Bács-Bodrogh vármegyének 1886. évi őszi közgyűlésén hozott, egyhangúlag elfogadott, senki által se közbeszólással, se felebezéssel nem zavart abbeli határozata, hogy a m. kir. belügyminiszter urnál a rögtönítélő bíróság behozatalát volt kénytelen szorgalmazni, annak jelöl, hogy az előbbi közbiztonsági rendszer, vagyis a felelősóri intézmény immár tökéletesen megérett az akasztófára.

Ily előzmények után nyílt égből lecsapó vilám meglepő erejével hatott reánk bácskaiakra Orbán Balásznak ama ríktó színekkel kiatta-teremtettézett jeremiájja, mellyel néhány szabadalmazott és függésre méltóan független embernek nevében a törvényhozás jogsegélyt kérte ki azon középkori tortura rendszer ellen, melyről éppen a nevezett községekben, néhány címeres lókötön kívül nem tud senki, legkevésbé a becsületes emberek.

Hogy ki az az Ivanits Sándor, azt itt Bácskában úgy a becsületes, mint az enyves kezű emberek egyaránt tudják; mert ő ugyan éjjel teljesíti kötelességét, de azért napvilágra derítette minden cselekedetét s oly népszerűvé tette magát Alsó-Bácskán Tisza felüli részében, hogy egyik község a másik után hívta őt meg a megíngott közbátorság visszaállítására; szerencsésnek érezte magát, a mely határt gondjai alá fogadott. Nem egy, se két, hanem számtalan ízben volt e lapok

hasábjain az ő erélye, működése, rendszere és eljárása szavahihető szenttanuk részéről méltatva. Hát persze ez a szigorú eljárás a könnyű keregetől elszorított betyároknak, a kasza-kapa végéhez terelt volt felelős öröknek, és az ő hamisságaik kendőzéséből pénzélő némely törvény elesaváró kaputos kollégáknak nem tetszett. És miután falu helyeken az ilyen szájas emberek a hiszékeny közönség földe, mint a szemét az áradó folyam színeire, elég élelmek fölyergödni; hát kiszemelték a tiszaparti vándorpostolt, hogy legyen szószólója azoknak a szegénylegényeknek, akiknek romantikus hajlamait a költészet iránt többé nem fogékony megyei hatóságok lépten-nyomon irtogatják. Ezeknek az egzisztenciáknak véskiáltása viszhangzott Orbán Balázs öblös panaszából. Ő bizonyára nem tudta mitfe emberek mellett emel szót; mert ha igazság szerint informálják, lehetetlen, hogy magát védelmükkel kompromittálta volna.

Mi legalább meg szoktunk hallani jót-rosszat; de azt, hogy Ivanits rendőrei egy becsületes embert ok nélkül bántalmaztak volna, nem hallottuk; nem hallottuk pedig azért, mert arra aligha fordult elő eset.

Igen! Ivanits zaklat és sakkban tart; éjjel megvizsgálja, hogy otthon vannak-e bizonyos bagolytermesztői firmák, akiknek napja a holdvilág akik megbélyegzett orgazdák szóval akiknek otthon létele a közbátorságnak virágzásával, távolléte pedig annak veszélyeztetésével egyenlő. Hát bizony volt eset, hogy ilyenféle cégéres embereket egy éjjel háromszor is megmozdított; sőt azt is hallottuk, hogy eleinte, mikor még drasztikusabb szerek kellettek, egy-két professzionátus kamrakiasót éjjeli szállásra is be-bevittek az őrtanyára. De azt is mondhatjuk, hogy ez az eljárás az illető mákvirágokat kivéve, mindenkinek osztatlan tetszésével találkozott és a közrend s benne az igaz szabadság biztosításának egyedüli hatékony orvossága gyanánt tekintetett.

Ha Orbán Balázs mindezt tudta volna, ugy, mint mi tudjuk; aligha szegődött volna be baleknak valami tendenciózus sefiskális kedvéért. Ha azonban a függetlenségi elvek népszerűsítése érdekében már az ilyenféle föntebb leírt elemekhez való hazabeszélésre is szükség van; akkor bizonyára minden tisztességes ember levonja magának azt a konzekvenciát, hogy az ilyen egyenlőségéből és szabadságból nem kér magának. Sőt az a kedvező előhangulat, mellyel a községi rendőrség szervezéséről alkotott vármegyei szabályrendelet fogadtatott, arra enged következtetni, hogy az ellene imitt-amott mutatózó bizalmatlanság is csak a tervezet nemismeréséből, vagy költségeinek túlzott nagysága miatt származik. Például az apatini járásnak multkor itt járt deputációja, amint az alispán urtól értesült, hogy az új községi rendőrség költségei csak valamivel lesznek nagyobbak a volt felelősóri rendszer kiadásainál: rögtön siettek kijelenteni, hogy az új szervezet iránti hidegségüknek főoka immár el van távolítva.

Ami pedig a kárterítési kötelezettséget illeti, erre nézve sokan tévedésben vannak. Akinek egyszer vagy máskor kára volt, ha kapott is a felelős öröktől valamit, azt csak sok és hosszú keletlen utánjárással vinta ki és rendesen a vesztett fejse nyelét kapta.

A néppel egyelőre alig is lehet megértetni mekkora különbség lesz az a személy- és vagyonbiztonság dolgában, ha bennünket nem túlnyomólag gazemberek, hanem kizárólag becsületes emberek fognak őrizni. Ezt a különbséget igen jól érezte az az öt-hat megyei közgyűlés, amely alatt az új községi rendőrség ügye egy vagy más oldalról szóba került, mert ha nem érezte volna a tervbe vett új intézmény áldásos voltát, akkor bizonyára történt volna ellene észrevétel. De kivéve egyetlen egy esetet, midőn Rácz György a községi autonómia szempontjából fejezte ki rögtön el is oszlatott aggályait, soha egy ellentmondó szó sem hallatszott a tervezet ellen. Már pedig a 600 megyei bizottsági tag között képviselve van minden párt, minden vidék és minden életmód. Ha tehát ezeknek soha eszükbe nem jutott a megyei közgyűlésen, mint illetékes helyen, felszólalni:

akkor ebből egész bátran lehet következtetni azt, hogy a mostani céltalan mozgalmat senki más nem szítja, mint éppen azok az elemek, akik az új rendőri szervezet folytán, a könnyű megélhetéstől elesnek. Hogy ezek összekötéseik által milyen messze nyulnak; hogy amításkában milyen merészek és hogy a hiszékeny nép között mennyit tudnak lépre csalni, azt már is tapasztaljuk. De amint a nép föl fog világosítani és praksziban meg fog győződni az új intézmény hasznáról; akkor a Gonosz Pisták furtangja szégyent fog vallani.

Egyébiránt, mint tudjuk, a felelősóri intézményt törvényerejű felsőbb rendelet egyszer mindenkorra eltiltotta; ha tehát őrizetlenül nem akarunk maradni, valamit csak tenni kell a helyébe. És igen rosszul eszelezkzik, aki a tervezettség évei alatt véka alá rejtette szervező tehetségét, hanem most a tizenkettedik órában akarja a jó célt s a közérdeket izgáguával hátráltatni.

Közbiztonságunk jó karba állítása, mint az a rendőrségi szervezet mindenkor egyhangú helyesléséből is kitént, eddig sem volt pártkérdés, ez tán sem fog sikerülni azt azzá tenniök azoknak, akik semmi eszüközöl, még a cégéres embereknek a becsületesekkel szemben való pártfogolásától se riadnak vissza, csak hogy azokat önzésük szekere elé igás állatokul használhassák. Egyebekről majd máskor.

Zombor városi közgyűlés.

(Január 27.)

1. Bellusi Baross Gábor közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának leirata, közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszterre történt ki-nevezése iránt. Örvendetes tudomásul vétetik.

2. A nagyméltóságú földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterimnak rendelete, a zombori kereskedelmi és iparbank által felállítani szándékolt kézilágykölcsön-üzletben szedendő kölcsöndíj megállapítása tárgyában. A 3000 frtnyi övadék letérbe vétetik és a két év előtt belügyminiszterileg jóváhagyott kamattételek, miután azóta a viszonyok nem változtak, meghagyatnak, u. m. aranyra 18, ruhaneműkre stb. 24 száztól.

3. Városi tanács jelentése az államvasutak részére az indóház kibővítésére átengedett földterületnek eladása iránt. A névszerűtli szavazás megéjtetvén, 187 □ ölnyi terület a kinevezésnek egyhangúlag átengedtetik, még pedig Barthal Józsefnek szépen indokolt indítványára, ingyen.

4. Városi tanács jelentése, néhai Stein Márk által a városi szegények javára hagyományozott 500 frtnyi összegnek hovatfordítása iránt. Tekintve, hogy a város általános szegényházat tart fön, 500 frt a szegényház alapjához esatoltatik.

5. Városi tanács előterjesztése, a polgári loavató bizottsági elnöknek megválasztása iránt. Megválasztatik újból és egyhangúlag Konyovits Jusztin.

6. Városi tanács jelentése, az országos közmunka-alapnak Lugumerszky Dávid volt városi pénztárnok elleni 69 frt 50 krnyi követelése leiratása iránt. Leiratik.

7. A törvényhatósági bizottság által a városi pénztárak rovanesolására kiküldött bizottságnak jelentése. A vaskos jelentés magán viseli a bizottság elnökének, Buday adófelügyelőnek lelkiismeretes pontossága és fáradszathatlan buzgalma bélyegét. Igen méltányos volt tehát dr. Margalits Ede biz. tagnak abbeli indítványa, hogy a 8 napon keresztül türelmetlen munkakedvvel rovanesoló bizottság tagjainak Buday József, Schaffner József és Lallosevits Jakab uraknak jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Ugy is történt.

8. Mernöki vélemény, az artézi kútból az új göhídra vízvezeték felállítására tárgyában. Barthal József e kérdést az artézi kút ügyével kapcsolatosan szeretné megoldatni s ajánlja, hogy küldessék egy 15-ös bizottság a kérdés tüzetesebb tanulmányozására. Dr. Margalits Ede: Pártolja a tanács javaslatát. Hiszen — ugymond — az építkezés terve és költségvetése immár miniszterileg jóvá van hagyva, tehát diskuzzió tárgyát se képezheti; most csak a vízmi jöhet szóba és tekintve, hogy az csak 1380 frtba kerül mindenestül, míg az artézi kút vízének odavezetése legalább hatszor annyiba kerülne: újból ajánlja a tanács jól átgondolt javaslatának érintetlenül hagyását.

Gottlieb Mártonnak találó tréfával, Gergurov mernöknek pedig szakszerű indokolással kísért felszólalása után, a tanács javaslat két szó ellenében elfogadtatott.

9. Aszt Nándor zombori földbirtokos kérvénye, a karankorai pusztán fekvő baraföld megvétele iránt. 5 hold baraföld 300 frtért örökön átengedtetik.

10. A városi öreg dobosnak 180 frtnyi kegdyija jóváhagyatott és immár mindnyájunknak, akik szerencsések leszünk ezen kegdyiját viselni, e csekély tiszteletben meg van az az édes reményünk, hogy ezentul talán magyar dobos is fog hangzani Zombor városban az alkotmány fenállásának 20-ik esztendejében.

SÁG

ÉT

y az igaz-

ny Ignác,

megürült

länder

észáros

óság.

24 órá-

melyben

amint a

endő je-

re.

ER.

00

25 22

81 30

16 33

68 70

08 87

50

51 57

50

10

6 80

74 51

43 30

nd s. k.

Bajszáról írják: A bajszai kaszinó helyiségében e hó 22-ik napján esinos és sikerült tánmulatságot rendeztek, a mely csak a hajnali órákban ért véget. Ott voltak: Szujer Evelin, Kékity Dragina, Klein Sarolta, Szilvassy Mariska, Bácsér Paula, Tallosy növérek és még többen. Az urasszonyok közül: Szilvassy Jánosné, Gutmann, Reszter Magdolna, Kékity Milica, Kmetyné, özv. Babilonné, Sterné, Bácsérné, stb.

Arverések. Simits Alexandra 2484 frtra b. ingós. febr. 1. O-Besse. — Murányi András feketehégyi lakos 8880 frtra b. ingós. febr. 14. Szabadka.

A budapesti kereskedelmi és iparkamarának az 1868-ik évi VI. törvények 6. §-ának értelmében öt évre terjedő megbízatási ideje 1886. évi június hó végén lejárván, a kamara újjáalakítása céljából szükséges a kamarai tag választók névjegyzékének újbóli megállapítása. — A központi bizottság e célból a megvált alkütelekre felosztván, minden egyes járás egy alküteleket képez, melynek elnökevé tettes uraságot nevezett ki. Midőn erről értesittem a budapesti kereskedelmi és iparkamara által közösen elkészített és ide leküldött névjegyzékeket oly felhívással küldtem meg a címnek mint az albizottság elnökének, hogy mindenek előtt választói joggal bíró két kereskedő, két iparos és egy tolllevetéből álló bizottságot alakítván, a kiküldött névjegyzékeket a bizottsággal vizsgálja át, a netán kimaradt választóképes egyéneket a jegyzékbe vegye fel, vagy a választói jogukat elvesztetteket, eltávolítottakat, — törölje ki, úgyszintén az „üzlet fennáll: egy — három év óta” című rovatot szintén pontosan töltsse ki. — Egyidejűleg figyelmezteték címzett mint bizottsági elnök, hogy a kiigazítási munkálatokat január hó végeig fejezze be, s a kiigazított s az elnök úgy a tagok, valamint a tolllevetelő által aláírt névjegyzékeket február hó 2-től számított 8 napon át, a szokásos kihirdetés mellett az illető közszékházánál közszemlére tegye, illetőleg tetesse ki — s ezen idő leforgása után még nyolc napig írásban tehető kifogásokkal együtt a névjegyzékeket folyó évi február hó 18-ig hozzám terjessze be. — A névjegyzék elleni felszólalások a megye alispánjának címzendők, a ki azok felett végérvényesen határoz. — Megjegyzem még, hogy a névjegyzékeken a közszékházánál (Zenta város polgármestere) által bizonyítandó azon körülmény, hogy a névjegyzék 8 napon át közszemlére ki volt téve. Zomborban, 1887. január hó 21-én. Schmasz Endre s. k. alispán.

Báthmonostoron Ováry Miksa tanító meghalt. **A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter** a terner-járeki belviz-lecsapoló társulat alapszabályait jóváhagyta.

Zentán a kalocsai bíboros érsek Benedek Elek fajszi káplánt hitelemzővé nevezte ki. Tehát Zenta nem lesz soká Benedek Elek nélkül.

Az egyéves önkéntes szolgálat. A közös hadügyminiszter a következő rendeletet intézte a katonai parancsnokságokhoz: „A védőkötelezettségről szóló törvény 68. §-ának 1. c. pontja értelmében az egyéves önkéntesek csak oly fegyvernemet választhatnak, melyre alkalmasnak találtnak. A pályázók tehát, ha feltételekkel alkalmasoknak találtnak, nem a gyalogsághoz sorozandók be, hanem a 127. 24. §. értelmében kérhetik oly esapatba való felvételüket, melyre alkalmasok. Ha erre vonatkozólag kérvényt nem nyújtanak be, a rendes sorozásnál, a korosztályra való tekintettel, őket illetőleg oly eljárás követendő, mint a többi védőkötelest. A rendes sorozást követő beosztásra nézve a 68. §. 1. pontjának 2. kikezdése intézkedik.

Irodalom.

A Vízügyi Közlöny támogatása érdekében a közmunka- és közlekedésiügyi miniszter a következő rendeletet intézte valamennyi megye és törvényhatósági joggal felruházott város közönségéhez: „A Gonda Béla miniszteri főmérnök által szerkesztett Vízügyi Közlöny e. képes hetilap, mely a vízrendezés és vízhasználat, valamint a hajózás és vízi forgalom köréből általános és speciális cikkeket közöl, továbbá a vízügyi igazgatásra vonatkozó törvények és szabályrendeletek és egyéb hatósági intézkedések közlése által a törvényhatóságokra az 1885. évi XXIII. t. c. által rótt fontos szerep tekintetében igen hasznos segédessé szolgál, cím (megye, illetve város) különös figyelmébe ajánlom”. — A Vízügyi Közlöny ez évben a már 10 éve fennálló Gazdasági Mérnök című gazdasági és műszaki hetilappal együtt Gejnik meg. díszesen kiállítva, gazdagon illusztrálva. A elzsdasági Mérnök kiterjeszkedik a gazdasági technika s a műszaki szakma minden ágára, különös tekintettel a hazai viszonyokra s a gyakorlat igényeire, minél fogva minden előre törekvő gazdának, mérnöknek, építésznek, vállalkozónak hasznos tanácsadójaul van hivatva. A két lap előfizetési ára együtt: egész évre 12 frt, feléve 6 frt, mely összeg a kiadóhivataltba (Budapest, IV. S6-utca 6.) küldendő.

Színház.

Január hó 24-én, hétfőn, mint Bénye iné asszony jutalomjátéka „A koldusdiák” adatott. Sokszor látta már e dallamos zenéjű operettet a zombori publikum, azért az ünnepelet művésznő iránt való szeretetből ma is oly nagy számmal jelent meg, hogy a színház zsúfolásig megtelt. Az előadás teljesen jól ment, még a karok is kifogástalanul működtek. A jutalmazott művésznőt a közönség egy díszes koszorúval tüntette ki. Ledófszky Mariska és Deák szép duettjét, mint közönségesen megismételtették. Borsodiné ma úgy éneke mint játékában kitűnően volt disponálva.

Kedden Dobsa Lajos kitűnő drámája „Hunyadi László halála” került színpadra. A címszerepben Veszprémi ujjabb jelét adta alakító képességének. Sággy, mint V. László király nem volt egészen megfelelő. Sággy inkább határozott jellemek alakításában excellál. Sággy (Rownow Agnes) és Szapári Janka (Gara Mária) nagy és nehéz szerepeket teljes érvényre emelték. Moóri temperamentumának Gara szerepe nem volt megfelelő, ezt inkább Tisztainak vagy Feketének kellett volna játszani. Leszámitva egy-egy kis szerep nemtudást, az előadás elég összevágó volt.

Szerdán Ledófszky Mariska fiatal énekesnőnk jutalomjátéka volt. A félig üres színház megmutatta, hogy

mai világban mindenhez reklám kell. E jutalomjáték oly későn jutott a közönség tudomására, hogy egyenesen e körülménynek tudható be az üres ház. Színpad került az „Édvöske” operett. A jutalmazott hatalmasan kitért magáról, megmutatta, hogy nemcsak énekelni tud, de még játszani is, sőt ha akarja, szerepét is meg tudja tanulni. Elismerésül kapott egy díszes koszorút és több virágcsokrot. Az előadásban résztvevők mindannyian összevágóan játszottak. Borsodiné asszony izléses tolettjeivel általános feltűnést keltett.

TÉLRŐL, JÉGRŐL.

(Keresolva-figurák.)

Hiába, csak nincs áldottabb évszak az én szerettem tél-apómmál! Az ő tisztas deres szakála valóságos bőségszárva, melyből, valahányszor megrázza, csak úgy hull a mindenféle szívet-lelket gyönyörködtető mulatság, játék, sport, apró-cseprő escese-beese, hogy az ember szedni is alig győzi. S a hála? Egy-egy átok, egy-egy szidalom, az mért olykor-olykor fagyos lehelletével megszektetet. De a jó öreg nem haragszik érte, nem vonja meg azért áldásait a világnak legelkönyeztetettebb s leg-hálatlanabb teremestétől, legfeljebb ha ártatlan kötődésből megvárta vele. Annnyira megszokta már a ni hálatlanságunkat.

Hozzá, mint az öregek rendszeren, telivér republikánus. Rang- és korkülönbséget nem ismer, a „szabadság, egyenlőség, testvériség” szent háromsága az ő jelszava is. Unak s szegénynek, tudósna s tudatlannak, férfiúnak s gyermeknek egyaránt telik az ő bőségszarnyából, s mindegyiknek az ő saját szája íze szerint való. A civilizációnak azonban nagy barátja s lelkesen és sikerrel lobogtatja zászlaját.

Színházat nyit minden községnak, kinek-kinek a maga műveltségi viszonyaihoz mért erővel. O emeli lelkiunket a tragikum páthoszában, o kacagtat meg a komikum visszásságaiban, o rezegetti meg szívünkét az opera trilláiban, o gyönyörködtet a ballet pirouette-jeivel. Hát a séta és egyéb fajta hangversenyeiket, a kamarazene, felolvasó- és családi esteket, az irodalmi- és zeneműtűneket és a többit, és a többit, nem mind o nyújtja nekünk épülésűnkre s gyönyörködtetésűnkre?

De gondoskodik az ő jó szíve a „misera plebs contribuens” nagy tömegének lelki szükségéről is. Megnyitja nekik a csintalan és dévaj fonákakat; tartat nekik kedvűtűtű tréfakkal fűszerezett tollfosztókat s tengerről-hántást; meghozza nekik a komikus Mikulást, az ólom-olvasztó Andrást s Lucát az ő szerelem almájával és székével.

Csak külseje mutat komoly, mogorva ősz emberre; szívében fiatalabb minden fiatalnál; kedélyes, tréfás, bohókás s olyan bonvivant, hogy ritkítja pártját. Poharának, vígan lenni, nótázni csak o tud igazán; a táncban meg épen utólrhetetlen mester. Előteremtí Karneval herceg o fenségét egész fényes udvarával, ki tudvalevőleg abban lett hírhedt nagysággá s abból nőtt ki a hercegsége is. Azonfelül esodákat mivel. Könnyű virágos mezőben koszonkat kötni, de tar mezőről virágos lugasokat s a táncoló párok üdülésére délszaki növényzetet varázsolni elő s illatos szökökűtűkat nyitni a síma parketten, az aztán valami. Van is ám látszatja. Akad ember, ki a nagy boldogság kéjében kitanócolja lelkét. S kívánhatni-e emél edesebb halált, mikor a netovábbig fokozott üdv egy gondolat alatt repeszi meg szívűnkét? Mások meg bele-táncolnak a Hymen rózsaláncába, mert az öreg ur a legnagyobb házasságszerző a világon s oly finom tapintatu, hogy senki sem érzi a kényszerűség borzongató erejét, hanem önszántából, szívből adja rá a fejét.

S minden dévajagsá mellett is buzgó, ajtatos, valóságos az öreg. Egyik testvére se jár annyit az anyaszent-egyházba, mint ő. Az ő rorátéi, az ő karácsonya, újéve, vízkészítje s hamvazó szerdája kalapat emelteknek előtte a legvakbuzgóbb emberrel is. Azonfelül megváltónk szent példájához híven, kit szintén o adott a bűnben fetregő emberiségnek, rendkivűl szereti azokat, a kiké a meny-nyeknek országá, a kisdedekek. Az a mogorva, de jólelkű Mikulás s a kis Jézuska annyí esese-beesevel, esegő-bongó játékszerrel, szép ruhával, meg sok egyébbel árasztja el őket, hogy a kicsi kis jószágoknak egy egész esztendőre szóló örömitük van benne s ki se fogynak belőle egész jövő karácsonyig. S a kicsinyek örömitűne-pében boldogságot áraszt az öregek szívébe is, nemde?

S mily sajátosságos kéjes érzés esiklandja szívűnkét, ha hébe-hóba megrázza ősz szakállát s kristályos esil-logó pelyhei szerie szállonganak a levegőben! S mily ábrándosan nézi el az ember azokat a pompás virágo-kat, szeszélyes alakokat s merész arabeszkeket, melye-ket varázsecsetje egy éjszaka oly mesterileg vet abla-káink üveglapjára, hogy se festő, se tavasz huga utána nem festi! S mily kedves a kandalló pattogó tűze, ha épes szerelemben esesevegűnk, vagy öregeink vidám emlékezesét hallgatjuk vagy egy-egy költőt olvasgatunk mellette! De Szent-Iván énekévé nyulna hynnusom, ha minden jótéműnyét számon szedni akarnám. Hagyjuk abba a különben is hű fáradtságot és „veniamus nunc ad fortissimum!”

* * *

Mert tagadhatatlanul legbeesesebb ajándéka a jég, nemcsak üzleti, hanem általában emberi szempontból. Csak meg kell nézni azt a nyüzsgő életet, melyet ott künn a városon kívül arra az egy pár négyszögöl síma táblára varázsol s mindenkinek megrezdül a szíve az örömtől, kit társadalmi életűnk szárazbetegsége benn a városban szomorúsággal töltött el. Boldog, aki felhasználja; veszt, nagyon sokat veszt, aki fel nem keresi. Ha szónok volnék, egyszerűen felkiáltanék:

„Jégre város!”

s talán hathatósabb volna szavam, mintha tárcátlan tárcáiró létemre sok fölös pepecselés színezem ki örömit. De hát kiki maga mestereséget folytatja s talán az örö-mökben rajzolt veszteség feltűntetésével is jégre vihetek valakit igazán, anélkül, hogy amugy is jégre vinném.

Azért oh jég nevéje, ha amugy megteremtődél valaha a mindenütt istent látó görögök agyában, kerülj kegyesen a hátam mögé és sugd meg nekem a biztos utat, irányt, mely a te országod tömkelegében eligazit!

Tudják-e lábánéltalan hölgyeim, mi egy jégpálya voltaképen? Azaz hogy is tudják, hisz' akkor már is rajta volnának. Megmondom. Egy kis mindenség maga.

Orvosnak, pettyhűdt vérnek egészségedző tér; mamáknak, gar de dame-oknak mullattató panoráma; gyermekeknek játszóhely; sports-championnak színpad; fiataloknak rendez-vous; psychologusnak jellemismerő iskola és — a szószátyárnak pletykadomb. Kiki a maga módja szerint veszi s mindenik feltalálja benne, a mit keres.

Hogy edzi egészségűnket, ugyan ki vonhatná kétséghé, kinek meg van az az elemi orvostudománya, hogy a nyugalom öli, a mozgás életi az egészséget? Hiszen azok a halaványság burkából kifésledező úde rózsák az arcon minden kétséget nyomban agyonpirítanak. Avagy miért hervadnak el újra kötötű, horgolobot, himzőkeret s varrópárna mellett? Mindenesetre mert szobalevegő és friss szabad lég, ülés és járás ép oly ellentétei egymásnak, mint hervadás a virulásnak. Ne higgyék, hogy ezzel az orvosok bölcseségének akarok tönkjénezni, korántsem. Az én szememben az orvos mindig karöltve jár a halállal s bizonyára nem kívánom előbb magamhoz, mint a mikor már az utóbbinak is elkerülhetetlenül jönnie kell. De igenis akarok szolgálni az egészségnak, mely nélkül az élet nyomorútű tengődés esupán. Próbálja meg, aki nem hiszi! Próbá szerenese s egyéb dolgokban sokszor koc-kázattjuk. S ha majd repülés közben érzni fogják, mily édes érzéssel dagasztja az úde lég keblűket; ha majd érzni fogják, mily eleven keringésnek indul a vérök, mint forr, mint pezseg, mint bízserag a legutolsó pórus körül is; akkor majd hitelt adnak szavamnak.

Hogy panoráma-e? Uram Isten, de még milyen! Merő tarkaság, esupa változás. Mint az ezeregy éjszaka regéi vagy a kaleidoszkop szemképrázatót képei tűnnek fel meg újra el gyors egymásutánban a jelenetek s majd alaktalanságba kűszálódnak össze, majd meg gyönyörűbb phantastikus látványnyá szűvödnék. Csak a nézésébe is belefárad az ember. Hogy mindent észrevegűnk, alhoz legalább is vagy száz szeműnknek kellene lenni. Pedig egy jelenet sem borzongató vagy idegrázó; mind vidám, bohókás, kedvűfakasztó, kacagató. Hiszen egész kacagó daemonsereg űzi ott esintalan játékat: sürög-forog, kering, hullámzik, rohan, suhan, mintha most szabadult volna le a komoly Olympus tetejéről.

Ez fölözán hátába kapaszkodva próbálgat tovább esusszanai azon a keskeny acélhegyen, mind hiába; minden bizonynal csak olyan göröngyhöz ragadt földi lény, mert erősen lábában van a lépve-haladás. Az támasz nélkül bizonytalanul állong magában, szemében esdeklés és irigység. Körülötte száguldanak s a gószok ügyet se vetnek kedves ügyetűnségére; esalódottan lendít magán egyet-kettőt, el is siklik egy darabon, de csak újra megáll s újra esdőleg néz körül. Egy-egy, mint a villám, villan meg szeműnk előtt, meg eltűnik a nyüzsgő gomolyban; hamarosan azt se tudjuk, ifju volt-e vagy leány. Itt ketten, fiatal lány s fiatal ember, kéz a kézben, hullámosan fel-lezállva lejtnek el előtűnk; hideg-esípte areukon önelégűltű, bízalom s öröm festekszik.

Amott a pálya derekán küllön keretben a művész-kaszt mutogatja szemképrázatót, olykor-olykor vérfagy-laló alakzatait s egy-egy mesteri mutatvány után kihívó önbecsűzetűl és számkázó mosollyal néznek végig a dilettansok bűmész táborán, mintha mondanák:

„Vakulj paraszt!”

Kirajzolják a számrendszer összes jegyeit, a kalendáriom minden női keresztművét, a mézes-bábosok szabadal-mazott szív-alakjait; metszenek körre kört arecal és háttal, kigyóvonalakot előre s hátra; állanak koresolyahegyen; forognak, mint a forgószél; féldoldalt reptűnek, mint a kiröpített nyíl; szökdélnek, esavarodnak, hogy nézni is borzalom.

De ni, micsoda esoportosulás, micsoda riadalom az ott? Hosszu vonallá fogódnak nők s férfiak vegye-sen; elűkön acélozott iznu fiatal ember indul meg, fut-ván teljes erejéből. Most egyet kanyarul s körülötte óriási körsugárként, mint a parittykó a kéz körül, szé-űletes gyorsasággal röpül az egész szalag, míg a röpítő erő következtűben szerie nem szakadoz s öt-en-hatan egyensúlyt veszítűn, nagyot dobbanva le nem zu-hannak s a jég síma tükörén a nagy közönség egetűverő habotájja közt messze nem esusszanak. Jég-nyelven ostor a neve. Ine újból összeállanak. Most azonban egyik a másik derekába kapaszkodik mind a két kezével s ugy indul meg a menet hova-tovább gyors-sabbán és gyorsabbán, míg nem a vezető a saját köz-pontja körül megfordul s ismétlődik az ostor mulatság végjelene. Ez meg a v a s ut. De képtelen a toll mind-ezt elevenen lefesteni; látni kell azt ott a helyén, hogy igazán gyönyörködni tudjon benne az ember.

Játékhele-e a gyermekeknek, tölük kell megkér-dezni.

Színpad-e a championoknak, a fennebiéktől követ-keztethetni.

Rendez-vous-e a fiataloknak, hölgyeim illetékeseb-bek megítélai, mint én. Amugy azonban bátran mondha-tok, hogy a jégpálya, csakugy mint a bálterem, a leg-nyilvánosabb rendez-vous, melyen senki meg nem ütűkűzik, melyért senkit meg nem rónak. A legedesebb rendez-vous, mely mindig nyujt egy pár gyantulan pillanatot, mikor két egyűttűzű szív kieserélhető érzelmeit, anélkül, hogy előbb az ész retortáján keresztűl kellene bocstaniok. Fel is használja mindkét rendbeli ifjuság s jól teszi. Hol is kerülhetne ugy kéz a kézhez, szív a szívűh minden meg-szólás nélkül, mint e két alkalommal? S lám, ezt is az én télapóm nyujtja.

Hogy a jég a jellemtanulmányozó iskolája is lehet, azt a lélektan tudosa mondhatná meg igazán, bár az én laikus eszemmel is átlátom, hogy az a magában koreso-lyázgató barna kislány magába zárkozott, az a gyorsan íramló szöke heves, tüzes természetű; az a esimél kö-rözgető karesu lányka tetszelgő, míg az a magában nem, csak másodmagával futó mély tűzű kékszem a szerelem betege és igtű tovább. Folytassa, akinek kedve telik benne.

Hogy végűl pletykadomb is, azt hölgyeim bizo-nyára már hallomásból is tudják. Egyűtt koresolyáznak, szerelmek; eselik a fiatal ember hölgye előtt, szentűl szántsűndékkal tette vallomás fejében. Kivánnak höl-gyeim még tőbbet is? Ugy-e nem? Nekem azonban van még egy kívánságom:

Viszontlátásra a jégen!

Amos.

Naptár.

Január.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár
28 Pént.	Nagy Károly	N. Károly	16 Péter sz.
29 Szom.	Sal. Ferenc	Adelgunda	17 N. Antal
30 Vas	B 4 Adelgun.	B 4 Márt.	18 D 2 Athan.
31 Hétfő	Nolask. Péter	Virgilius	19 Makarius
1 Kedd	Ignác vért.	Brigitta	20 Eutim

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS
Lap. tulajdonos és kiadó: BITTERMANN NANDOR

HIRDETÉSEK.

700. szám.
1887.

Bérbeadási hirdetés.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt levő, s az apatini kincstári uradalomhoz tartozó, dautovai vendéglő a bor- és pálinkamérési joggal, az 1887. évi ápril hó 1-étől 1891. évi október hó 31-ig terjedő 3 1/2 évi bértartammal **Apatinban a m. kir. kincst. uradalmi ispánságnál 1887. évi február hó 10-én d. e. 10 órakor** megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni. Kiküldési ár 1501 forint o. é. Az árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt 150 frt 10 kr. bánatpénzt készpénzben letenni és ugyancsak 150 frt 10 kr. bánatpénzzel látandók el az írásbeli zárt ajánlatok is, melyek az árverés megkezdéséig az apatini kincstári uradalmi ispánságnál adandók be, ahol a részletes feltételek is megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szegeden, 1887. január hó. 22-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** 2-1

317. szám.
kir. 1887.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye kulai szolgabírói járáshoz tartozó Keresztur községében nyugdíjaztatás és illetve lemondás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik s a választás határidejéül **1887. évi február hó 17-ik napjának délelőtti 10 órája** Keresztur községéhez kitűzték; miről pályázni szándékozók oly felhívással értesítettek, hogy az 1883-ik évi l. t. c. 6-ik §-ában előirt okmányokkal, ugyszintén a hivatalos magyar nyelven felül valamely a megyében divó szláv nyelv tudását is tanúsító törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényeiket nála február hó 16-ik napjának délutáni 5 órájáig bezárólag nyújtsák be.

A jegyzői javadalmazás a következő:
1. 400 forint készpénzfizetés.
2. Szabad lakás.
3. 45 pozsonyi mérő tiszta buza.
4. 6 öl kemény tűzifa.
5. 1/4 telek föld haszonélvezete, melytől az adót a jegyző fizeti.
Kulán, 1887. évi január hó 22-én.

3-1

Schick Mátyás,
főszolgabíró.

70. szám.
1887.

Zombori Takarékpénztár.

Hirdetés.

A Zombori Takarékpénztár bérházában

egy kétajtós bolt mellékszobával,
és az első emeleten

egy négy szoba, konyha és előszobából álló lakás,

1887. MÁJUS 1-TŐL

bérbe adandó.

Bővebb értesítést ad az alóljegyzett igazgatóság.

Zombor, 1887. január 26-án.

A Zombori Takarékpénztár igazgatósága.

3-1

597-8. sz.
1886.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásghai kir. járásbíróóság 146 számú végzése által a b. kulai takarékpénztár és Literáty Ódön, ugy Boskó A. Mór javára Hajduska Manó és társai ellen 44063 frt tőke, ennek végzése szerint számítandó kamatai és perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt, illetve záralá vett és 1800 frtra becsült szalma és szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 146., 49., 97./1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Vajszkán az Alpár pusztán leendő eszközésére 1837. évi február hó 2-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásghon, 1887. évi január hó 15-én.

Oltványi Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

1370. szám.
1886.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai tek. kir. járásbíróóság 5036. számú végzése által a kincstári uradalom javára Vitályos Imre és neje Amália ellen 12509 frt 68 kr. és 6245 frt 84 kr. tőke, ennek 1884. évi november hónapjától számítandó 6% kamatai erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 718 frtra becsült szobabutor, ágynemű, varrógép, kocsis, tehén és üszöböl álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4813/1886. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kulán alperes lakásán leendő eszközésére 1887. évi január hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kulán, 1887. évi január hó 11-én.

Gvosgyák Gábor,
kir. bir. végrehajtó.

1282. szám.
1886.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbíróóság 4319/p. 1886. számú végzése által Karcher Borbála zombori lakos javára Dedits Lázár és Joszits Novák zombori lakosok ellen 100 frt tőke, ennek 1884. évi augusztus 27-ik napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 54 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1594 frt 25 kr-ra becsült butor- és gabonanevelők, gazdasági eszközök, lovak, sertések, juhok, ludak és hordókból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7095/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban a városházánál leendő eszközésére 1887-ik évi február hó 4-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1887. évi január hó 21-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Zombori Takarékpénztár.

HIRDETÉMÉNY.

A Zombori Takarékpénztár alapszabályainak 80-ik §-a szerint jogositva van, oly betételek után:
„Melyeknél a tőkésített kamatok az eredeti betétel összegéig felszaporodtak a nélkül, hogy a betevő ez idő alatt a tőkéből vagy kamatokból valamit felvett volna“, a további kamatoztatást beszüntetni.

Intézetünk ezen jogát azonban nem érvényesíti, s a takarékpénztári választmánynak folyó hó 16-án hozott határozata szerint:

Az oly betételek után, a melyek tőkésített kamatai az eredeti betételi összeget meghaladják, és a melyekből az első betételtől számítva, eddig sem tőke, sem kamat ki nem vétetett

1887. január hó 1-től csak évi 4% kamatokat

fog számítani és a kamatadót minden levonás nélkül sajátjából fizeti.

Erről azon t. c. betevők, a kiknek betételei a fenti határozatok alá esnek, az alapszabályok 62-ik §-a értelmében azon hozzáadással értesítettek, hogy a mennyiben ezen kamatleszállítást el nem fogadják, szabadságukban áll betételeiket és ezek felszaporodott kamatait 1887. évi március 15-ig pénztárunknál felmondás nélkül felvehetni.

A többi betételek után az eddig is fizetett adólevonás nélküli 5% kamatok továbbra is változatlanul megmaradnak.

Zombor, 1887. január hó 18-án.

A Zombori Takarékpénztár Igazgatósága.